

ข้อมูลทางสังคมของจังหวัด
เพชรบุรี

ภูมิประเทศ ด้านตะวันตกในเขตอำเภอท่ายางและอำเภอหนองหญ้าปล้อง ลักษณะพื้นที่เป็นภูเขาสูงชันและค่อย ๆ ลาดต่ำลงมาทางทิศตะวันออกเกิดเป็นสันปันน้ำให้ไหลสู่ประเทศพม่าทางทิศตะวันตกส่วนหนึ่งอีกส่วนไหลมาทางทิศตะวันออก เป็นต้นน้ำเพชรบุรีและแม่น้ำปราณบุรี สภาพเช่นนี้ทำให้ทางทิศตะวันตกของจังหวัดเพชรบุรี อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้และแร่ธาตุแต่มีประชากรอาศัยอยู่น้อยมากเพราะเป็นแดนกันดาร ผู้ที่อาศัยอยู่เป็นชาวกะเหรี่ยงและกะเหรี่ยงที่อพยพข้ามแดนมาจากพม่า

ทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบกว้างใหญ่ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบชายฝั่งทะเล เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำเปรียบเสมือนเป็นเส้นโลหิตของชาวเพชรบุรีด้วย เป็นแหล่งอยู่อาศัยน้ำที่สมบูรณ์จึงมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น มีพื้นที่ตั้งแต่เขตอำเภอบ้านลาด อำเภอท่ายาง บางส่วนของอำเภอหนองหญ้าปล้อง และอำเภอชะอำ ส่วนบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล เริ่มตั้งแต่ปากอ่าวบางตะบูนจนถึงเขตอำเภอชะอำ จัดเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่มีความสำคัญของจังหวัด เพราะใช้ประโยชน์สำหรับการทำการประมงและการท่องเที่ยว ปัจจุบันชายฝั่งทะเลที่ยาวถึง 82 กิโลเมตร ได้รับการพัฒนาตัดถนนหนทาง สร้างโรงแรม รีสอร์ท เพื่อรองรับ นักท่องเที่ยวที่เพิ่มจำนวนขึ้นมากมาย

ภูมิอากาศ จังหวัดเพชรบุรีมี 3 ฤดู ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมมีอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มีผลทำให้ฝนตกชุก ส่วนเดือนพฤศจิกายนเป็นช่วงเปลี่ยนฤดูไปสู่ฤดูหนาว ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงเวลาดังกล่าว ทำให้อากาศหนาวเย็น

ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ในช่วงเวลานี้เมืองเพชรได้รับอิทธิพลของลมตะวันออกเฉียงใต้และลมใต้ ทำให้น้ำทะเลขุ่นและมีคลื่นลมแรง

ช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวมากที่สุด ในภูมิภาคแถบนี้คือ ช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายน เพราะมีปริมาณฝนตกน้อยและมีแสงแดดร้อยละ 50 ของสถิติทั้งปี

ประชากรและอาชีพ ประชากรของเมืองเพชรบุรีมีประมาณ 431,202 คน (2534) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก โดยอาศัยจากแหล่งแม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำบางกลอย และแม่น้ำบางตะบูน

ปัจจุบันเขตอำเภอท่ายาง อำเภอชะอำ อำเภอบ้านลาด เป็นแหล่งผลิตผลไม้ที่มีชื่อเสียงมากคือ ชมพู ส้มโอ ละครุด และมะนาว ผลไม้เหล่านี้มีมูลค่าผลผลิตสูงเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือพีชไร้ (ข้าวโพด อ้อย สับปะรด) และพืชผัก (มะเขือเทศ หน่อไม้ฝรั่ง กะหล่ำปลี) และข้าว ซึ่งมีแนวโน้มในการใช้พื้นที่ปลูกลดลงทุกปี อาชีพการเลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ เป็ด และไก่

ชายฝั่งทะเลตะวันออกคือ อำเภอบ้านแหลม อำเภอชะอำ เป็นต้น ประกอบไปด้วยป่าชายเลน หาดโคลน และหาดทรายเป็นแนวยาวถึง 82 กิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่ทำประมงชายฝั่งเป็นอาชีพหลัก

การปกครอง จังหวัดเพชรบุรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ คือ

1. อำเภอเมืองเพชรบุรี
2. อำเภอเขาย้อย
3. อำเภอหนองหญ้าปล้อง
4. อำเภอชะอำ
5. อำเภอยาย่าง
6. อำเภอแก่งกระจาน
7. อำเภอบ้านลาด
8. อำเภอบ้านแหลม

คำขวัญจังหวัดเพชรบุรี

เขาวังคู่บ้าน ขนมหวานเมืองพระเลิศล้ำศิลปะ แดนธรรมะทะเลงาม

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีที่น่าสนใจ

พระราชวังพระนครคีรี หรือ เขาวัง

พระราชวังบนเขาสูงแห่งนี้ นับเป็นสัญลักษณ์ของเมืองเพชรบุรี กล่าวได้ว่า หากมาเมืองเพชรบุรีแล้วไม่ได้ขึ้นเขาวังก็ดูเหมือนว่ายังไม่ถึงเมืองเพชรบุรี ในการขึ้นชมเขาวังมีอยู่ 2 วิธี คือ การเดินขึ้นชมเขาวัง และการใช้บริการเคเบิลคาร์หรือ

รถรางไฟฟ้า บริเวณพระราชวังพระนครคีรีแห่งแรกที่จะแนะนำให้ไปชมคือ

พระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ ภายในจัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงโบราณวัตถุ เปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าชม โบราณวัตถุที่จัดแสดงนั้นล้วนเป็นโบราณวัตถุที่พบภายในพระราชวังแห่งนี้ เช่น กระจกบานใหญ่ และโต๊ะเล็กสำหรับวางของ ตุ๊กตาโลหะฝีมือช่างชาวยุโรป รวมทั้งเครื่องใช้ในห้องพระบรรทมของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นต้น

พระที่นั่งปราโมทย์มไหสวรรค์ ภายในเป็นที่ประดิษฐานโบราณวัตถุที่น่าสนใจ เช่น แท่นพระบรรทมของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระที่นั่งเวษยันต์วิเชียรประสาท ภายในเป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระที่นั่งราชธรรมสภา เป็นศิลปะผสมระหว่างไทย จีนและตะวันตก กล่าวคือ เป็น พระที่นั่งชั้นเดียวคกลางเก๋งจีนมีประตูหน้าต่างเป็นวงโค้งตกแต่งด้วยเสาปกลมติดผนัง ส่วนที่ ห้วเสานั้นเป็นศิลปะกรีกแบบไอโอนิค เหนือหัวเสาทำลวดลายลักษณะเป็นลูกโลกและดอกไม้ ใบไม้ ประดิษฐ์

หอชัชวาลเวียงชัย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สร้างหอชัชวาลเวียงชัยนี้ไว้สำหรับทอดพระเนตรดวงดาว

พระสุทธเสลเจดีย์ เป็นเจดีย์สี่เหลี่ยมทำด้วยหินอ่อนสร้างโดยวิธีพิสดาร คือสลักหินอ่อนเป็นชิ้นส่วนประกอบเสร็จที่เกาะสีชัง แล้วรื้อเอา

พระธาตุจอมเพชร เป็นเจดีย์สีขาวภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

พระรามราชนิเวศน์ หรือ พระราชวังบ้านปืน

พระราชวังแห่งนี้ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง ไม่ไกลจากเขาวังมากนัก อยู่ในความรับผิดชอบของทหาร ต้องทำหนังสือติดต่อถึงผู้บังคับการฯ กองพันที่ 3 กองพันทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ จังหวัดทหารบกเพชรบุรีเสียก่อนเพื่อขออนุญาตเข้าชม ทางหน่วยราชการมีมัคคุเทศก์บรรยายและนำเข้าชมพระราชวังแห่งนี้ด้วย ในการเข้าชมนั้นจะต้องเข้าทางประตูด้านหลัง จุดแรก ที่เห็นคือห้องโถงกลมใหญ่ หลังคาเป็นรูปโดม ด้านข้าง 2 ด้านมีบันไดวนโค้งขึ้นไปสู่ชั้นสอง ที่มุมทางขึ้นบันไดด้านขวาและซ้ายประดิษฐานพระบรมรูปปั้นของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระมหากษัตริย์ 2 พระองค์ ผู้ทรงก่อตั้งพระราชนิเวศน์แห่งนี้ ชั้นบันไดวนไปที่ชั้นบน สิ่งที่ได้เห็นได้ก่อนเป็นอันดับแรกคือ ตุ๊กตาเด็กผู้หญิงตัวโตที่ตกแต่งอยู่ตามราวเสา ห้องชั้นบนส่วนใหญ่ปูด้วยพรมไม้และมีสภาพห้องโถง ๆ ผนังห้อง ตกแต่งด้วยไม้แกะสลัก บางห้องบุเสาดด้วยทองเหลืองดูน่ายตาเมื่อเปิดไปจะสะท้อนแสงมั่งมีเหลือเฟือ ให้บรรยากาศแบบโบราณ ช่องหน้าต่างประดับด้วยกระจกสีเป็นลวดลายต่าง ๆ นานา ลงมาที่ชั้นล่าง ผนังห้องบางห้องประดับด้วยกระเบื้องเคลือบ เช่นเดียวกับห้องโถงกลมห้องแรก ตรงกลางจะมีทางเดินออกไปสู่สวนน้ำพุเล็ก ๆ ด้วย

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน

ระเบียบในการเข้าชมพระราชนิเวศน์มฤคทายวันคือ ก่อนเข้าต้องติดต่อเจ้าหน้าที่ที่ป้อมยาม แลกบัตรประจำตัวเพื่อรับบัตรผ่านก่อน เพราะพระราชวังแห่งนี้อยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจ

ความสวยงามสงบและร่มรื่นเป็นสิ่งที่จะได้รับเมื่อเข้ามา

ในเขตพระราชวัง จามจุรีเก่าแก่แผ่กิ่งก้านให้ร่มเงาร่วมกับลมทะเลที่พัดมาเป็นระยะ ช่วยสร้างบรรยากาศให้น่ารื่นรมย์ยิ่งขึ้น พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ประกอบด้วยพระที่นั่งองค์ใหญ่ 3 องค์ องค์ที่อยู่ด้านในสุดนับจากประตูพระราชวังด้านหน้าได้แก่

ถ้าอยากทราบว่าคุณภาพก่อนหน้านี้นี้ดูหุดโหรงขนาดไหน เขาก็จัดห้องแสดงภาพ ตลอดจนเรื่องราว มีประวัติความเป็นมาต่าง ๆ ที่น่าสนใจศึกษาไว้ให้ชมเป็นความรู้

หาดชะอำ

ชายหาดชะอำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่รู้จักกันเป็นอย่างดี อยู่ห่างจากตัวเมืองเพชรบุรี 41 กิโลเมตร ถ้าหากเดินทางไปจากตัวเมือง ทางเข้าหาดชะอำ จะอยู่ทางด้านซ้ายมือ เลี้ยวเข้าไปอีกเป็นระยะทาง 2 กิโลเมตรก็จะถึงชายหาด หากมาที่หาดชะอำนี้จะเข้ามาที่ชมหาดหรือจะเล่นกับระลอกคลื่นก็ได้ สำหรับนักท่องเที่ยวที่

ชอบความผาดโผนทางชายหาดก็มีบริการให้เช่าเรือสกูตเตอร์ขับเล่นชมหาดและยังมีบ้านพักโรงแรม บังกะโล ให้เช่าอีกด้วย

หาดปึกเตียน

เป็นอีกสถานที่หนึ่งที่อาจเรียกได้ว่าเพชรของเมืองเพชรบุรี เพราะที่นี่ยังนอกจากชายหาดจะสวยงามแล้ว ยังสงบ ไม่มีผู้คนพลุกพล่านอาจเป็นด้วยการประชาสัมพันธ์ยังไม่กว้างขวางนัก ชายหาดปึกเตียนอยู่ในตำบลปึกเตียน อำเภอท่ายาง ห่างจากหาดเจ้าสำราญไปทางทิศใต้ประมาณ 7 กิโลเมตร ถ้าเดินทางไปตามถนนเพชรเกษมถึงอำเภอท่ายาง แล้วเลี้ยวซ้ายที่สี่แยกคลองชลประทานสาย 2 ตรงไปตามถนนสายนี้ประมาณ 15 กิโลเมตร ก็จะถึงชายหาดแห่งนี้

หาดเจ้าสำราญ

อยู่ห่างจากตลาดเมืองเพชรประมาณ 15 กิโลเมตร ในอดีตเป็นหาดที่เคยได้รับความนิยมชื่นชมว่างามสะอาด ปัจจุบันแม้ความสะอาดจะลดน้อยไปบ้าง แต่ธรรมชาติที่นี่ยังคงเป็นที่ควรค่าแก่การมากพักผ่อน

จากหาดเจ้าสำราญไปทางทิศใต้อีกประมาณ 2 กิโลเมตร จะถึงหาดแหลมหลวงซึ่งเป็นหาดที่ไม่มีคนพลุกพล่านและหาดทรายยังขาวสะอาด

เขาทะโมน

เขาทะโมนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติอีกแห่งหนึ่ง ที่นักเดินทางที่ชอบปีนเขา ชมถ้ำไม่ควรจะพลาด เขาถ้ำนี้เป็นเขาขนาดเล็ก ตั้งอยู่ในเขตตำบลท่าเสา อำเภอบ้านลาด มีถ้ำที่น่าชมถ้ำหนึ่งชื่อว่า ถ้ำพระยาแกรก ในถ้ำมีรูปปั้นพระยาแกรกกับมเหสีตามตำนานของชาวเมืองเพชร และมีรูปหินปูนเหมือนพระขรรค์อยู่ที่หน้าถ้ำด้วย ที่ยอดเขานี้มีพระพุทธรูปจำลองประดิษฐานอยู่ ที่เขาทะโมนนี้ยังมีถ้ำที่น่าชมอยู่หลายถ้ำ ส่วนมากเป็นถ้ำเล็ก ๆ มีน้ำไหลซึมออกมาจากผนังถ้ำอยู่ตลอดเวลา ภายในถ้ำมืดและอากาศภายในถ้ำก็เบาบางมาก สังเกตได้จากเมื่อจุดเทียนเข้าไปในถ้ำสักระยะหนึ่ง เทียนจะดับ หรือเมื่อจะไม่ขีดไปก็จะติดเพียงหัวไม่ขีดเท่านั้น

เขาย้อย

เขาย้อยอยู่ทางด้านเหนือของเมืองเพชร ห่างจากตัวเมืองประมาณ 22 กิโลเมตร ที่นี่ก็มีถ้ำหลายถ้ำให้ชม สิ่งสำคัญภายในถ้ำก็คือพระพุทธรูปไสยาสน์และพระพุทธรูปจำลอง หากนักท่องเที่ยวมาในช่วงวันมาฆบูชา จะได้เห็นบรรยากาศความเลื่อมใสศรัทธาของพุทธศาสนิกชนที่พากันพาปัดทองและมิ่งงานสมโภชในช่วงเวลาดังกล่าว สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนถึงเขาย้อยแล้ว อยากจะแนะนำให้เดินทางต่อไปที่บ้านดอนทราย ซึ่งอยู่ไม่ไกลจนเกินไปนัก เพราะที่บ้านดอนทรายมีดอกไม้งามนำชมยิ่งนัก

ถ้ำเขาหลวง

ถ้ำคุณชอบเที่ยวถ้ำ ห่างจากเขาวังประมาณ 5 กิโลเมตร ก็คือเขาหลวงซึ่งเป็นลูกเขาขนาดเล็กยอดสูงเพียง 92 เมตร แต่มีถ้ำที่ใหญ่สวยงามและสำคัญที่สุดของเมืองเพชรบุรี ภายในถ้ำเป็นเหมือนห้องโถงใหญ่ มีแสงสว่างส่องจากปากช่องบนเพดานถ้ำรอบห้องโถงใหญ่ของถ้ำนั้น มีพระพุทธรูปใหญ่น้อยประดิษฐานอยู่มากมาย และยังมีหินงอกหินย้อยธรรมชาติ ซึ่งงามเลื่อมพรายน่าตื่นตายิ่งนัก

เขื่อนแก่งกระจาน

สำหรับผู้มาเยือนที่ชอบบรรยากาศสวยพร้อมริ้นยามเย็น มีลมพัดโดยเฉื่อยชื่นใจ สถานที่แห่งนี้เหมาะทีเดียว

เขื่อนแก่งกระจานอยู่ในอำเภอท่ายางห่างจากตั้งเมืองเพชรบุรีมากสักหน่อยคือ ประมาณ 53.5 กิโลเมตร ท่านสามารถเลือกการเดินทางได้ 2 เส้นทางคือ เส้นทางแรก ไปทางอำเภอท่ายาง และขับรถต่อไปอีกประมาณ 30 กิโลเมตร หรือจะเลือกไปตามทางหลวงหมายเลข 4 ประมาณหลักกิโลเมตรที่ 186 มีทางแยกขวาเข้าไปตามทางนี้อีกประมาณ 30 กิโลเมตร ก็ถึงเขื่อนพอดี

อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

เพชรบุรีนอกจากจะมีหาดทรายชายทะเลงามตาหลายแห่งแล้ว ยังมีแหล่งธรรมชาติป่าเขาไว้ให้ลุ่มทดสอบสมรรถภาพความแกร่งอีกด้วย นั่นคืออุทยานแห่งชาติที่นับได้ ว่ากว้างใหญ่ที่สุดในประเทศ

ภายในเขตอุทยานฯ นี้มีจุดที่น่าสนใจหลายแห่ง สำหรับผู้ที่ประสงค์จะเล่นเรือเล่นที่มีทะเลสาบกว้างใหญ่ประมาณ 45 ตารางกิโลเมตร แต่ถ้าต้องการความสงบในท่ามกลางความสวยงามของหินผาบริเวณป่าสนเขาธรรมชาติเป็นจุดที่ผู้มาเยือนไม่ควรพลาด ที่นั่นเป็นจุดชมวิวที่งามยิ่งสร้างความประทับใจสำหรับคนที่รักธรรมชาติมานาน ต่อเนื่องแล้ว

เขาพะเนินทุ่ง

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติอีกแห่งหนึ่ง ที่ยอดเขานั้นเป็นทุ่งหญ้า ในตอนเช้าตรู่ผู้มาเยือนจะได้สัมผัสกับทะเลหมอกซึ่งปกคลุมอยู่ทั่วพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกหลายแห่ง เช่น น้ำตกทอทิพย์ สูง 4 ชั้น อยู่ห่างจากเขาพะเนินทุ่ง 15 กิโลเมตร

ถ้าในใจจะมาพักผ่อน ติดต่อได้ที่กรมป่าไม้ ซึ่งมีบ้านพักไว้ให้บริการ สำหรับการเดินทางไปตามเส้นทางเดียวกับเขื่อนแก่งกระจาน แต่เลยลึกเข้าไปอีกประมาณ 8 กิโลเมตร

